

Pilgrimsvandringar och vallfärder förr och nu (7,5 hp)

Pilgrimages throughout History and in the Present (7.5 ECTS credits)

Niv: Grundnivå

Ämnesområde:

Kurskod: 0118

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi förutsätter kursen normalt att minst hälften av programmets filosofikurser (15 hp) och kursen Introduktion i kristen teologi (7,5 hp) är fullgjorda. Det är en fördel om även kurserna Kyrkans historia I–II (15 hp) har fullgjorts.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande

- kunna översiktligt redogöra för och diskutera fenomenen pilgrimsvandringar och vallfärder inom kristendomen i historia och nutid;
- kunna redogöra för de kristna vallfärdernas historia, visa viss förtrogenhet med grundläggande teoretiska perspektiv och metodologiska redskap inom olika vetenskaps-
grenar som har anledning att studera vallfärderna;
- visa förmåga att tolka och värdera historiska källor och fiktiva berättelser om pilgrims-
vandringar och vallfärder.

Innehåll

Kursen utgör en allmän introduktion till kristna vallfärder som kulturellt och kyrkligt fenomen. Huvudmomenten är: begreppet vallfärd, vallfärd i Bibeln, etapper i vallfärdernas historia, välkända vallfärds mål, berömda pilgrimer, pilgrimskultur, litteratur om vallfärder, vallfärder i teologisk belysning och vallfärder i antropologisk belysning. Löpande introduceras och diskuteras teoretiska perspektiv och metodologiska redskap som är grundläggande inom antropologisk, historisk, kulturvetenskaplig, sociologisk och teologisk forskning. Kursdeltagarna får aktivt öva och tillämpa förmågan att tolka och värdera såväl historiska källor som fiktiva berättelser.

Undervisning och examination

Undervisningen består i föreläsningar, seminarier, filmvisning med diskussion och litteraturseminarier samt viss diskussion via kursportal på webben. Examinationen har formen av en kortare PM-uppgift (3–4 A4-sidor) inlämnad under kursens lopp samt muntlig eller skriftlig tentamen.

Litteratur

Egeria, *Resebrev från det heliga landet*, 2 uppl. (Skellefteå: Artos 2007), 150 s.

Beskow, Per, *Maria i kult, konst, vision* (Delsbo: Åsak 1991), 150 s.

Birgitta, *Uppenbarelser*, Bok VII (finns i olika översättningar, svensk av Tryggve Lundén, ny engelsk av Denis Searby), c:a 50 s.
Borgehammar, Stephan (red.), *Svenskt patristiskt bibliotek. 3. Ur kyrkofädernas brev* (Skellefteå: Artos 2001), s. 145–182
Davidsson Bremborg, Anna, *Pilgrimsvandring på svenska* (Lund: Arcus 2010), 150 s.
Jörälv, Lennart, *Vägen till Nidaros: Längs medeltida pilgrimsleder genom Sverige och Norge* (Stockholm: Wahlström & Widstrand 2000), 225 s.
Kempff Östling, Margareta, red., *Pilgrimsvägar och vallfartskonst* (Stockholm: Sällskapet Runica et mediævalia 2002), 300 s.

Dessutom läses en valfri vallfartsskildring, fiktiv eller verklig, exempelvis:

Bjørnson, Bjørnstjerne, *Sigurd Jorsalafar* (København: Gyldendal 1872), 85 s. (även i Samlede digter-verker, bd 3, 1919)
Bunyan, John, *Kristens resa: från denna världen till den kommande, sedd i en dröm* (Skellefteå: Artos 2006), 215 s.
Chaucer, Geoffrey, *Canterburysägner*. Övers. H. Jernström, 1–2 (Stockholm: Forum 1956), 312 + 317 s.
The Itineraries of William Wey. Ed. & trans. Francis Davey (The Bodleian Library, Oxford 2010), 272 s.
Lagerlöf, Selma, *Jerusalem* (Stockholm: Bonnier 2011), 580 s.
Lewis, C. S., *Kristens omvägar: Ett allegoriskt försvar för kristendom, förnuft och romantik* (Örebro: Libris 2004), 305 s.
The Pilgrimage of Arculfus in the Holy Land. Övers. Macpherson, 1895 (finns på nätet)
En rysk pilgrims berättelser [ny utg.] (Natur och kultur, Stockholm 1992), 206 s.
Svensson, Gunnar, *Pilgrim 1498: Resedagbok [från Gudhem längs Klarelwen till Nidaros]* (Heidrun, Torsby 2006), 272 s.
Waugh, Evelyn, *Helena: A Novel* (Chapman & Hall, London 1950), 265 s.
Wilkinson, John, red., *Jerusalem Pilgrims before the Crusades*, 2 uppl. (Warminster: Aris & Philips 2002), 420 s.

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”

Kursplanen fastställd 2011-11-01

Kursplanen gäller fr.o.m. 2012-01-01